

ИСМОИЛ ТҮХТАМИШЕВ

ҲАД

**Тошкент
«Янги аср авлоди»
2005**

84(54)6-5 б'юлий эдабиг
Шеврлар.

Истеъодли шоир Исоил Тұхтамышевни шеърият мұхлисларыға таништиришига әхтиёж бўлмаса керак. У шеърий тўпламлари, дистонлари ва қўшиқлари билан китобхонлар ҳалбини аллақачон затт өтган.

Эҳтиосли лирик кечинмалар, ўтиқир фалсафий мушоҳадалар, оригинал ташбех ва тимсоллар — шоир ижодига хос фазилатлардир.

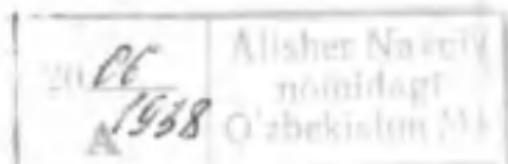
«Ҳад» деб номланыб, эътиборингизга ҳавола этилаётган муаллифнинг ушбу ҳитобида унинг замон ва макон, севги ва садоқат, эзгулик ва ҳақгўйлик түйгулари теран тараннум этилган янги шеърлари жамланган. Азизлар, шоирнинг шеърият бўстонига марҳабо!

Масъул мұжаррир
Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ҳалқ шоири

10 31936
19,

ISBN 5-63301789-7

© Исоил Тұхтамышев. «Ҳад».
«Янги аср авлоди», 2005 йил.

ВАТАН

Сарҳадлари пурвиқор, юксак,
Эшдир унга ёрқин келажак,
Кўксимиизда лов ёнган юрак
Зарбларидан бошланар Ватан.

Садосидир жўш урган қоннинг,
Ибтидоси қучилган шоннинг,
Танти, ўқтам ҳар қиз, ўрлоннинг
Қалбларидан бошланар Ватан.

Нола чекса бағир бўлар хун,
Ҳар бир гарди тўтиёдир чин,
Керак бўлса қарич ер учун
Ҳарбларидан бошланар Ватан.

Курашлардан олмаган ҳадик,
Ўлимга ҳам боқа олган тик,
Шоирларнинг гулдан ҳам нозик
Таъбларидан бошланар Ватан.

Нурашфондир тонглари отган,
Кўнгилларга умид уйроттан,
Ер айланиб қуёшим боттан
Фарбларидан бошланар Ватан.

Назокатли гулгун баҳорнинг,
Масканидир гуурурнинг, орнинг,
Садоқатли севимли ёрнинг
Лабларидан бошланар Ватан.

Бепарволар бўлиб қолсак тоҳ,
Муқаддасдир дея саждагоҳ,
Пайғамбарлар айлаган огоҳ
Гапларидан бошланар Ватан.

ҲАД

Ҳолини билганни дейдилар «Ҳормас»,
Ҳадди сирмай ишнинг олдига бормас.

Меъёр бузилмаса ҳаётда, зинҳор,
Ҳар қандай дардга ҳам топилгуси кор.

Тоғу-тоғ мангута ичилган қасам,
Чек бордир ҳаттоки виқорлиқда ҳам.

Мозийлар сасига қулоқ тутгум жим,
— Устун бўлмагандир дунёга ҳеч ким.

Ҳақиқат кўзига боқа ол тикка,
Ҳирс қўйма ҳеч қачон шонга, бойликка.

Ерга тенг қиласи қадрингни шу зум,
Ҳаддидан ортиқча бўлсанг камсуқум.

Камтарлик, хоксорлик толедан тортиқ,
Мақтov ҳам панд берар ҳаддидан ортиқ.

Манманлик, киборлик ҳаддан ошмасин,
Ғазаб чегарадан минбаъд тошмасин.

Кўнгилнинг ўзидан тўлгани яхши,
Ҳар ишда адолат бўлгани яхши.

Этилмас эди ҳеч бу дунёда қад.
Агар мезон бўлса ҳар бир ишда ҳад.

ЭРТАГА КЕЧ БЎЛИШИ МУМКИН

Ўтмай қолса кўзинг нарига,
Қулаш мумкин жарлик қаърига,
Бу кунларни етгин қадрига,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Алмашади баҳорлар, қишлиар,
Барҳам топар мушкул, ташвишлар,
Улгур қилиб савобли ишлар,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Жой олмасин дилингдан қаҳр,
Ўз-ўзингдан қилма кўп фахр,
Бу ҳисобли дунёдир, ахир,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Ўртамасин рашик, ҳасад жонинг,
Судралмасин лаҳзаю онинг,
Яхшилик қил бўлса имконинг,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Бу ҳаётда күпдир эўрдан - зўр,
Нола чекма, пешонам деб шўр,
Муроса қил, кўп ҳам бўлма ўр.
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Тоғталмасин номусинг, оринг,
Қатъий бўлсин аҳдинг, қароринг,
Баҳам ҳўргин дўст ила боринг,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Нафас чиқар бир нафас кириб,
Бериб қўяр гоҳ сорлик фириб,
Қон-қардошдан ҳол сўра юриб,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

Яшамоқ ҳам асли имтиёз,
Ўй, заковат инсонларга хос,
Эй, Исмоил, ёниб шеърлар ёз,
Эртага кеч бўлиши мумкин.

ҚИЛГИН ШУКРОНА

Куъи бўйи ўйга ботаман,
Олисдан келади садолар.
Тунлари тўлғониб ётаман,
Дилимни эзади ҳатолар.

Атрофимга соламан қулоқ,
Кимдир ором олар бепарво.
Юракни тижимлар ўй, фироқ,
Нафасимга етишмас ҳаво.

Бу беадад қадим дунёга
Юргандайман узоқ йўл босиб,
Интилсам-да нурга, зиёга,
Ворис йўқдир бирор муносиб.

Алам қиласар ишим, халойик,
Жилмагайдир ҳеч олға, нечун?!
Бўлгандирман жазога лойик,
Қай бир қилган гуноҳим учун?!

Урчигайдир дилим қатида,
Уя қурган шубҳа, гумонлар.
Эзиламан ҳуда-бехуда,
Ҳалқумимга тиқилар жонлар.

Мени кўрса сақлагай сукут,
Қачонгача баҳт, омад. Она?!
— Кўзинг очиқ, қўл, оёғинг бут,
Яратганга қилгин шукронга.

ВИЖДОН АЗОБИ

Онамнинг ҳолидан олмадим хабар,
Дилимга чўккандир гинаю қадар,
Гоҳида қиламан ўзимдан ҳазар,
Юзимни ювади кўзим селоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Кўкларни қўмсайди доим эркин қуш,
Бошларим тарқ этган гўё ақли-ҳуш,
Бирор ҳеч демагай осмонлардан туш,
Қочган деб эшитдим синглимнинг тоби,
О, виждан азоби, виждан азоби.

Бу кунга келганимиз шонли йўл босиб,
Буюкроқ бўлардик аҳд этса насиб,
Фарзандлар бўлмагай гоҳо муносиб,
Умрига заводдир гулоб, шароби,
О, виждан азоби, виждан азоби.

Манфаат йўлида сендан-да кечдим,
Дунёning сирларин ўзимча ечдим,
Ноҳақни ҳақ дея қасамлар ичдим,
Холим кўриб ошди укам хуноби,
О, виждан азоби, виждан азоби.

Баъзан нажот кутди мендан дўсти-ёр,
Лекин дардларига изламадим кор,
Яхшилик қилсан гар эслатдим такрор,
Миннатли ишнинг ҳеч тегмас савоби,
О, виждан азоби, виждан азоби.

Арzonга сотилди садоқат, вафо,
Дунёда чеккан қўп бехуда жафо,
Ҳатто яхши гапни кўрмадик рано,
Бўлгимиз келмагай инсофга тобе,
О, виждан азоби, виждан азоби.

Яхшиям сен борсан ҳушёр, бокира,
Умримга ойнасан, ҳеч тортма хира,
Үттан кун одамдан ёдгор, хотира,
Қилингандың қар бордир ҳисоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Менинг-ку билганим шитоблар бўлди,
Дардимни тинглаган бетоблар бўлди,
Дил рози йирилиб китоблар бўлди,
Ҳаётим парчаси унинг ҳар боби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Олисларга маҳзун термуламан жим,
Юрагим кемирар оғриқлар сим-сим,
Бир умр мен сенга қилурман таъзим,
Ўзингсан кўнгилнинг нури, офтоби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

Биз билан ҳамнафас бирга юравер,
Дилни ўртаб майли ўтга уравер,
Диёнатта мудом чорлаб туравер,
Кўриниб қолди чин умрим сароби,
О, виждон азоби, виждон азоби.

О, ҲҮР ҚИЗЛАР

*Косон туманига қарашли Пудина
қишлоғидаги Шайх Қусам Ота
зиёраттоғидаги гүмбазлардан
бири остидаги қабрларни
«Ҳур қизлар қабрлари» дейишишади.*

Гард құйнмаган хаёлларига,
Ойдек ёруғ жамолларига,
Илҳақдир Ҳақ висолларига
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Интилғанлар ҳар он зиёга,
Айланғанлар мәхригиёға,
Устундирлар асли дунёға
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Күнгил берган урфга, одатта,
Содиқ ўттан паймонга, ахдға,
Тимсол бўлган сабр, тоқатта,
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Чулғанғанлар мангу нурларга,
Солиҳдирлар онг, шуурларга,
Сифмагайлар тасаввурларга,
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Кўпдир бугун Отинойилар,
Бойликка ўч хотин-оийилар,
Сўраб бўлмас зотин оийилар,
О, ҳур қизлар, бокира қизлар.

Эътиқоддан сал кетдик йироқ,
Дилни ўртар озгина фироқ,
Қаноатдан берингиз сабоқ,
О, ҳур қызлар, бокира қызлар.

ИФТИХОРИМ ҚҮРГОНИДИРСАН

*Қарши шаҳрининг 2700 йилигига
багишиланади*

Қаршим — халқим тан-жонидирсан,
Ҳам шавкатли, ҳам шонидирсан,
Бахтимга бўл доимо омон,
Ифтихорим қўргонидирсан.

Босган йўлинг олис ва узоқ,
Келажагинг ҳамиша порлоқ,
Ғурурларга тўламан ҳар чоқ,
Кўксим баланд осмонидирсан.

Оlam аро кўрсатибсан бўй,
Бугун қутлув ёшинг, катта тўй,
Шоирларга бермагансан рўй,
Битилмаган достонидирсан.

Гулла, яшна, эй шаҳри азим,
Манзилгоҳим азалий, қадим,
Қилай сенга минг қуллук, таъзим,
Муруватлар маконидирсан.

Яратмоқдик ишқи-ла ёнган,
Ўз-ўзига мудом ишонган,
Юрт бошимни меҳридан қонган,
Бойликларнинг чин конидирсан.

ЎЗИНГА ҚАЙТАМАН ҲАЁТ

Олдинга интилдим бир лаҳза тинмай,
Тингладим юракдан ёрилган сасни.
Йўл босдим тақдирнинг ҳукмига кўнмай,
Иллар юволмади орзу, ҳавасни.

Ҳақ сўздан ёрилди балолар ҳам гоҳ,
Бирор юпаттганмас бошимни силаб.
Муҳаббат бобида тенгдир гадо, шоҳ,
Яшадим ҳаммага яхшилик тилаб.

Меҳримни баҳш этдим керақдан ортиқ,
Адашиб гоҳ номард этагин тутдим.
Наилож, бу феълим Оллоҳдан тортиқ,
Ишончдан қадамда зардоблар ютдим.

Ўқтам бўлмаса-да, айтар сўзим бор,
Шунга ҳам шукронга дедим бир умр.
Ҳеч қачон бўлганмас дунё менга тор,
Ҳақиқат йўлимни ёритгувчи нур.

То уриб тураркан кўксимда юрак,
Вақтнинг шиддатига йўқ эътирозим.
Келтириб бўлмагай синоатта шак,
Ҳаётнинг ўзиҳир улуғ устозим.

Баҳраманд эзурман заковатидан,
Мен уни донишманд, даҳо деб билдим.
Жой олган бўлсам гар қатра ёдидан,
Умримга берилган баҳо деб билдим.

Манфаат, мансаб деб изламадим кор,
Бахш эттай эзгулик қайрилмас қанот.
Иродам синаади такрор ва такрор,
Умримнинг рамзиdir қаноат, сабот.

Гоҳида ўлтириб ўйга толаман,
Ҳоргин титкилайман масъум хатларни.
Мозий садосига қулоқ соламан,
Ҳақ инкор этади қабоҳатларни.

Дунёning бағрида мужассам сеҳр,
Инсон шарафлагай ҳар дам номини.
Шогирд қўйса агар устозга меҳр,
Унга йўналтирас эҳтиромини.

Янгилик яратмоқ эмасдир осон,
Бу ҳаёт сир-асрор, мазмунга тўлур.
Минг бир чиририқдан ўтказиб замон,
Устоэни дегандир отангдай улур.

Дунёning камита бўламан деб кор.
Ўзимни ўтларга урганилигим рост.
«Вактингни ўтказма бехуда, бекор»
Деган ўйтларга қўйганман ихлос.

Юксакларга мудом қадалган күзим,
Сарқисоб қылурман қиш, ёзларимни.
Мақбул бўлса агар бирорта сўзим,
Пойига бош ургум устозларимни.

Бу сўз қалом каби азиз, мўътабар,
Ҳар дилга ҳамиша эзгулик тилар.
Бирорта даврада гап кетса агар,
Номимни туттувчи мард ҳам топилар.

Бутун жўнлашгандай устоз-шогирдлик,
Ҳеч гапмас қўлдан баҳт, иқбол кетиши.
Устоздан олинмас заррача ҳадик,
Шогирд-чун муҳим иш осон битиши.

Ҳатто ўзгаргандир мерос, ворислик,
Биронни қийиндир солмоқлик йўлга.
Толибин кўзига боқолмайди тик,
Қараб қолган бўлса Устоз ҳам қўлга.

Хайрият, бойлик деб жон эмас ҳалак,
Ёшлиқдан йўғрилдим пастдан, камлиқдан.
Кўкка боқиб дейман асрагин фалак,
Мутелиқ, ялторлик, муттаҳамлиқдан.

Саболар бошларим силайди майин,
Ҳар дилга ёқ дейди зиё, чироқни.
Шогирдман деганинг оғмори тайин,
Украттанда сендан омадлироқни.

Армонлар урчийди кўксимда қотган,
Муқаддас билганим таҳқирланар шаън.
Лаҳзалик шон учун устозин соттан.
Кўнгил қолаётир кўп шогирдлардан.

Дунё ҳам кўз олдда қолгандай чўкиб,
Садоқат уйлари бўлгандай барбод.
Ёник дардларимни согали тўкиб,
Яна мен ўзингта қайтаман, ҳаёт.

ОНАЖОНИМ БОР

Бошларида оқ ҳарир рўмол,
Кўзларида мужассам савол,
Кўрмасин дер фарзандим завол,
Қандай гўзал Онажоним бор.

Ўзга дилга бўйламагай ҳеч,
Фийбат гапни сўйламагай ҳеч,
Ўзларини ўйламагай ҳеч,
Қандай гўзал Онажоним бор.

Чумолига бермаслар озор,
Тутадирлар ўэни ҳокисор,
Ҳар бир дардга излагайлар кор,
Қандай гўзал Онажоним бор.

Дейман: Оlam тургунча туринг,
Ўрил-қизнинг камолин кўринг,
Бахтилизга саломат юринг,
Қандай гўзал Онажоним бор.

БОЛАЛИКНИ ҚҮМСАШ

Бошимга не түшса ичимга ютгум,
Дардимни айтмасам ёниб ҳеч кимга.
Хаёлга толғанда ўйчан ва маъсум,
Бир лаҳза қайттайман болалигимга.

Олислаб кетаман ғам, андуҳ ариб,
Қўмсагум беғубор осмонларини.
Ўртанча опамлар овоз чиқариб,
Ўқиган «Алпомиш» достонларини.

Илтижо қилганман енгсин деб ҳар дам,
Боримни чулғагай ҳаяжон, ҳадик.
Китоблар ўқищдан эринмас опам,
Бизлар ҳам тинглашдан чарчамас эдик.

Тақдирининг бешафқат ҳукмига кўнмай,
Толмасдик мардларга омад тилашиб.
Доимо кўмакка бизлар эдик шай,
Кетгунча уйқуга кўзлар илашиб.

Эрта тонг уйрониб югуриб, елиб,
Эринмай ўқишига шошардик ҳар кун.
Эришдик илмга ҳар он интилиб,
Муқаддас жой эди мактаб биз учун.

Дарсларни тинглардик ҳамма бирдай, тенг,
Ҳеч ким топтамасди ўксик дилимни.
Ўқи деб уқтирган дунё сатҳи кенг.
Она деб билардим муаллимимни.

Гоҳ мижжа коқмасдан ўйга толаман.
Тоғу-тош дош бермас нолаларимга.
Баъзида қараблар ҳайрон қоламан,
Мактабни хушламас болаларимга.

Бегубор кўнглини қоплагандай занг,
Хира торттандайин орзую ҳавас.
Китоб жавонида босиб ётар чанг,
Эртак, достонларни ҳеч ҳам ўқимас.

Юксалиш керақдир ҳар ишда мутлоқ,
Кўкларга бўй чўзгай эзгу ниятлар.
Такомил топгуси инсон ҳам, бироқ,
Дилин тарк этмасин самимиятлар...

Умр деганига бергим келмас тан,
Ўтган кунларимнинг бағри лолалик.
Топмасман мен ёниб излаган билан,
Барибир қўмсагум сени, болалик.

* * *

Дарё тўлиб, сой, анҳор тошгай,
Ваҳм босиб одамлар шошгай,
Ёмири тинмай, ҳаддидан ошгай,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Ёмирга ҳам қолмади маъни,
Топталгандай тирик жон шаъни,
Қўймагай ҳеч кўз очдиргани,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Қуёш сочмай қўйди ёғду, зар,
Намгарчилик келтиргай зарар,
Қон босимим ошгай муқаррар,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Мунтазирман ёрнинг йўлига,
Аҳд-вафоси борнинг йўлига,
Менсиз дунё торнинг йўлига,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Нима қилди қадди дол деҳқон,
Кўкка боқиб юрак, бағри қон.
Мушкулини ўзинг эт осон,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

Ошиқ дилнинг ёрилар зори,
Камнамодир дўсти, ҳамкори,
Ҳар нарсанинг яхши меъёри,
Булутларни ҳайдаб кет, шамол.

СИЗНИ КҮРГИМ КЕЛАВЕРАДИ

Ожизлигим ўзимга маълум,
Гоҳ тап тортмай йирлайман юм-юм,
Ёш болага айланиб масъум,
Сизни күргим келаверади.

Ҳамон қилни қирққа ёарсиз,
Кўз олдимда чарчаб, ҳорарсиз,
Кундан-кунга чўкиб борарсиз,
Сизни күргим келаверади.

Қаршиингизда ер чизаман жим,
Гўё олдга жилмас изларим,
Гарчи ёнда ўтил, қизларим,
Сизни күргим келаверади.

Бу дунёда ситам, йири бор,
Барир тилар ҳижрон тири бор,
Висолнинг ҳам айрилиги бор,
Сизни күргим келаверади.

Борлигингиз ўзи бир давлат,
Бўй чўзади орзулар қат-қат,
Юрсам ҳамки тўкиблар савлат,
Сизни күргим келаверади.

Кўп беҳуда елиб-елганиман,
Ютиб юрак хитобларини,
Ўз умримда яхши билганман,
Йўқотишнинг азобларини.

Йўлдош бўлган аччиқ ўй, фироқ,
Кўкни қучган юрак унларим,
Мен яшадим жуда ҳам узоқ,
Йилларга тенг бўлган кунларим.

Тақдиримга лаънатлар айта,
Қиёс йўқдир чопганларимга...
Эркам, сени ҳаётда қайта
Ишонмасман топганларимга.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Арилар бўсалар олди лабимдан.
Рашқ ўти вужудим ёндириди сим-сим,
Андуҳлар жой олди сўник қалбимдан.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Бўйингдан энтикиб ҳаприқди юрак.
Шул дам маст уйқудан уйғониб масъум,
Кўкларга йўл олди ошиқ капалак.

Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим,
Кеч қолдинг дегандай бир оз эгачи.
Парвона эрурман ахир мен қадим,
Чарх урди самода шайдо ниначи.

Атиргул, мен сени түйиб ҳидладим,
Күнгилда жүш урди дунё севинчи.
Саңдойи булбул ҳам куйлади бир зум,
Эмассан дегандай сен ҳам бириńчи.

Атиргул, мен сени түйиб ҳидладим,
Писандмас деб энди ҳеч қандай синов.
Бошимга ургандай бўлди аллаким,
Устимдан очиқча кулгандай бирор.

Атиргул, мен сени түйиб ҳидладим,
Зил кетиб ичимдан ёндим, ичиқдим.
Кўзимни олисга маъюс тиқдим жим,
Мен ҳар гал кечикдим, доим кечикдим.

ЯШАГИМ КЕЛДИ

Айтган гап, сўзларим дилга ўт ёқмас,
Бахт ва омад менга кулиблар боқмас,
Озгина танбалман, бир оз ишёқмас,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Қувончим дўст ила кўурман баҳам,
Олдинга зил, орир силжийди қадам,
Юзларин ўтирган дўсту ёрлар ҳам,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Хулномадни зарра кўрмагайман эп,
Шундандир юраман қадамда панд еб,
Ортиқча чиранманг илк севгимсан деб,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Күнгиллар нур эмгай ҳақдан, зиёдан,
Дардлар малжам топгай мәдригиёдан,
Мен түйиб кеттанман ёлғон, риёдан,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Уқувсиз эканим ўлтирманг санаб,
Бир сулув кеттандир дилга ўт қалаб,
Имкондан ортигин қылманғиз талаб,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келади.

Кесатиқ мужассам саволингизда,
Нелар чарх ургайдир хаёлингизда,
Айбимни фош этдим, ихтиёр Сизда,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Қасдма-қасд интилдим дили озорга,
Дунёни айлаган бир умр торга,
Оқибат шайландым қатый қарорға,
Сизни ҳеч алдамай яшагим келди.

Сизга йўлдош қилди тақдири азал,
Бир умр мен билан ҳамроҳ, ҳамкорсиз.
Жавобига кўп ҳам қилмассиз маҳтал,
Ҳар қандай саволга шайсиз, тайёрсиз.

Кўнгилни қилгайдир қай бир хислат ром,
Мудом кўзи кўрдир ишқ, муҳаббатни.
Дилларим олмагай бир лаҳза ором,
Кўрмасдан ўттайман меҳр, шафқатни.

Садо келгандай гоҳ: Эй, инсон ўрли,
Омонат дунёда меҳмон барингиз.
Умрнинг згови — севги маҳсули,
Сиздан таълим олган дилбандларингиз.

Ҳиссангиз мўл умрим заволларига,
Илонми дунёга келган йилингиз.
Ҳатто эрк беролмас хаёлларига,
Сизга содик ўтган Исмоилингиз.

ЮҚСАКЛИК ГАШТИ

Бу дунёнинг ишлари чигал,
Четлаб ўтгай омад биронни.
Синовлари бўлмагай тутал,
Тўғри келар енгишга ронни.

Барчасига чидайди, неттай,
Кам топилар қўл чўзган холис.
Оёқлари қаварив кеттай,
Еттунича манзилга олис.

Интилади дарёдай тошиб,
Бир неча бор синса-да шашти.
Лекин ўзи чиққан тирмашиб,
Бўлакчадир юқсаклик гашти.

СЕНГА ЙҮЛ БҮЛСИН

Хақни мен дегандим умрим мазмуни,
Номини минг тавоф этдим ҳар куни,
Юксакдан ёрилди юраклар уни;
— Мен излаб топмадим, сенга йүл бүлсин.

Куюнчаклик асли феълимдан торғық,
Билмасман нелигин ҳаловат, ҳордик,
Ардоқлаб келсам-да жонимдан ортиқ,
— Мен излаб топмадим, сенга йүл бүлсин.

Васлидан мосуво, сайронадирман,
Гоҳида эгилдим — ҳайронадирман,
Бир умр эзилган вайронадирман,
— Мен излаб топмадим, сенга йүл бүлсин.

Бир боқиб боримга ялаён солди,
Мангуга ҳаловат, тинчим йүқолди.
Кимдир унга етмас, кимдир етолди,
— Мен излаб топмадим, сенга йүл бүлсин.

ХОЛАТ

Бугун ташвишлардан толғандайман сал,
Сүнгап шамларимга боқаман маңзун.
Сулувни кутмасман орзиқиб маңтал,
Тоғталган виждон ҳам бағрим қилмас хун.

Писанд қилмагайман дили зорларни,
Ишонч, эътиқоддан кеттәнман тониб,
Құлинни сиқаман амаддорларни,
Ютуғин құтлайман мұлтираб, қониб.

Юпанд топмагайман тоқат, саботдан,
Суяниб қолғанман хатта, хабарга.
Рұшнолик қутмасман энди ҳаётдан,
Күнглимини очаман хотираларга.

Манфаат деб ёлғон чайналар чиндай,
Нигоҳим тортмагай бепоён қирлар.
Чақмоқдан кейинги құзиқориңдай,
Күпайиб бормоқда дил ёқмас шеърлар.

Күй, қўшиқ кўнгилга солмас ғалаён,
Манзилга етгум йўқ сўқмоқлар ошиб.
Ларзакор ҳаётда яшашта осон,
Мен ҳам борадирман ҳар он мослашиб.

Югуриб елганим кеттандир бекор,
Куй бўлди турганим парвозларга шай.
Дўстим, кўчаларда келсак ҳам дучор,
Сен ўтиб кетасан мени танимай.

ИЗЛАГАНИНГ БАХТ...

Шоира Адиба Умировага

Йўлдошингдир
бир умр заҳмат,
Дил очмассан
юрагинг бетлаб.
Орзуларинг
дилингда қат-қат,
Бир оз ўттай
омадлар четлаб.

Кам змассан
бировдан асло,
Сен ҳам ҳавас
қулисан ахир.
Меҳр-шафқат
юрагингда жо,
Қишлоқ, даланг
ҳамиша фахр.

Паст олмассан
ўзни ҳеч кимдан,
Ардоқлайсан
касбу корингни.
Ногаҳонда
бир шоир зимдан,
Чертиб ўтди
кўнгил торингни.

Кўзларингда
шу лаҳза гулгун,
Чирой очди
бу гўша, маъво.
Узун тунлар
чексанг ҳамки ун,
Қилмагайсан
ошиқлик даъво.

Дединг: дунё
бахтга чулрансин.
Гуллаб очсин
янада чирой.
Майли бағрим
ҳижронда ёнсин,
Садоқатим
рамзи бўлсин ой.

Гоҳо ювгай
юзларингни нам,
Ўзингдирсан
ўйларга боттан.
Умринг бўйи
қадам бақадам,
Меҳнат билан
сுяги қотган.

Телбага ҳам
йүйдилар сени,
Баҳо бергай
ҳар ким ўзича.
Кураш бўлди
яшаш мазмуни,
Парвоз қиёдинг
ғаним кўзича.

Олисларга
чорлабди тақдир,
Титкилайман
мастьум хатингни.
Собит бўлсин
изларинг ҳар бир,
Қадрлайман
муҳаббатингни.

Ҳамкорликка
чўзолмадим қўл,
Тиграб тураг
танамдаги жон.

Очиб олмоқ
Ўз-ўзига йўл,
Бу дунёда
кечмагай осон.

Муқаддасдир
бу она Ватан,
Ўз қалбингни
бўлгин ҳабиби.
Ҳаётида
заҳмат чекмаган,
Тушунмайди
сени, Адиба.

Интилишдан
толмагин ҳеч вақт,
Умр шошиб
елдек елади.
Ҳаётингда
излаганинг баҳт,
Сени топиб
ўзи келади.

Ҳасад бўлмиш кўнглинг аро жо,
Ўз-ўзингта қўйибсан бино,
Истакларинг бўлмагай бажо,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Эш бўлмадинг бирорта корга,
Ўтаётир умринг бекорга,
Дугонасан дунёси торга,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Малол келар завқ қучган ёшлар,
Маломатдан отасан тошлилар,
Кўпаймоқда сенга сафдошлилар
Дилга гулу сололмаган қиз.

Ошиқ дилнинг озори яхши,
Қизиб турған бозори яхши,
Ҳар бир ишнинг меъёри яхши,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Тан олмадинг йўлингта зорни,
Оёқ ости айладинг орни,
Гуллатардинг бирор рўзгорни,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Кўп ҳам шундай юрмагин бўзлаб,
Дуч келганга дардингни сўзлаб,
Ўзингни ол эртароқ ўзлаб,
Дилга гулу сололмаган қиз.

Дов-дарахт яланроch, атроф ҳам бүшаб,
 Ыз ортta қолибди беимo, бесүэz,
 Пойимга барглардан поёндоз түшаб,
 Сездирмай келибди борларимга куз.

Яшиллик топибди шу дамда завол,
 Қушлар ҳам тарк этмиш ўт қалаб жонга.
 Этни жунжиктиrap изириин, шамол,
 Соя таплаб сузар булут осмонга.

Сүроқда туттандай бүлади беун,
 Довулу бүронга тайёрмисан деб.
 Қайта юз очгайми чечаклар гулгун
 Табиат неларни күргай яна эп?

Ишонч қилди бу кун юзим заъфарон,
 Дунёнинг ишлари баъзида қизиқ.
 Умрим ҳам ўтгандир яхшими, ёмон,
 Лекин баҳорларим қайтмайди, аниқ.

Ҳушим ҳам йўқ энди шаштта, тезликка,
 Ҳушёр боқиб бир-бир одим ташлайман.
 Юз туттаним ростдир ҳазонрезликка,
 Шундан мен доимо чўчиб яшайман.

ЦИРКДА

Томоша күрсатар йўлбарс галаси,
Измига солганча ўйнатар бир қиз.
Барҳам топғандай ўч, разаб чамаси,
Ёдлардан чиққандай эркинлик, эсси...

Ўмбалоқ ошгайлар бекўсту бекам,
Ҳукмини англашар имо, сасидан.
Саф тортиб қилишар нармаю карам,
Қўзлари пирпирав таёқчасидан.

Зарра ўксинишмас, тўқмас ёшларин,
Бариси бергандир тақдирига тан.
Суйкалиб утганда силаб бошларин,
Сийлаб ҳам қўяр қиз ширинлик билан.

Қайрашиб қўйнишар тишларин гоҳи,
Машғулот одатга айланган кунлик.
Рақсга тушади ўрмонлар шоҳи,
Шу кўйга солғандир муте, тутқунлик.

НИМА БЎЛДИ, ЖОНИВОР?

Номинг тутиб чақирсан маъюсгина боқасан,
Айтмоқчи бўлиб видо кўксимга ўт ёқасан,
Бошингни ҳам кўтармай хаёлларга оқасан,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Кўзинг юмиб мудрайсан, дунё билан ишинг йўқ,
Атрофига зийрак боқиб депсиниб хуришинг йўқ,
Ховлини гир айланиб ўзингни уришинг йўқ,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Ҳамманинг ҳам ҳаётда нисбий эрур севинчи,
Бироннинг омади бор, лекин унинг йўқ тинчи,
Ҳар битта тирик жон бор, бу дунёда ўткинчи,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Хўжайининг эди кўп димоғдор ҳам нозиктабъ,
Ишончни, эътиборни йигдинг елиб мисқоллаб,
Берилган нон-тузингни единг мудом ҳалоллаб,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Ризқ-насибанг заминдан узилдими, алҳазар,
Ёинки бирор нокас бердими заққум, заҳар,
Ҳолинг кўриб эзилиб кўнглимга чўқди қадар,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Садоқатта менгзашиб итни вафо деганлар,
Бедард, бефарқ бўлмоқни кайфу сафо деганлар,
Қадрни билмас ёрни ситам, жафо деганлар,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

Сендай ҳушёр содиқ дўст узатмаса агар қўл,
Ғанимлар писиб ётар ҳатарлидир ўнгу-сўл,
Хизматингдан розиман, сен ҳам мендан рози бўл,
Ногаҳонда айт, сенга нима бўлди, жонивор?!

МАЙИН ТАРАЛАДИ

«Қишиң сонатаси» киносини күриб,
туркумидан

Күкдан ёра бошлар паға-паға қор,
Күнгиллар висолға талпинади зор.
Борлық либос кияр оптоқ, бегубор,
Майин таралади «Қишиң сонатаси».

Ошиқлик дегани ёлғонми, чинми?!
Дилға дарз еттазған гумонми, кинми?!
Севғанни унұтмоқ шунча қийинми?!
Майин таралади «Қишиң сонатаси».

Муқаддас санаалар ҳамма жойда шаън,
Хотирин йўқотди қайдан ҳам Жунсан,
Ҳижронга келмайди ҳеч бергингиз тан,
Майин таралади «Қишиң сонатаси».

Қайтадан бўй чўзар орзулар қат-қат,
Баҳосин олгандаи вафо, садоқат.
Мангута даҳлдор дея муҳаббат,
Майин таралади «Қишиң сонатаси».

Ҳавасим келади, Южин сизларга,
Шарм-ҳаё урф бўлган асли бизларга,
Севгидан сабоқ бер келиб қизларга,
Майин таралади «Қишиң сонатаси».

ЙЎҚОТГИМ КЕЛМАДИ

Орзуларим дилим тўла, лиқ,
Севги асли толедан тортиқ,
Дейман Жунсан менданми ортиқ,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Интиламан билмасдан тиним,
Ёлрон гапни хушламас жиним,
Узоқ йиллик ҳислар ҳурмати
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Илк севганинг яшар сасингда,
Ҳар бир онинг, ҳар нафасингда
Ёнган икки ўт орасинда,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Муҳаббатнинг дерлар кўзи кўр,
Йўлларим берк, ё пешонам шўр,
Шайдо юрак, о, мунчалар ўр,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

Ўзингга кўп қўймагин бино,
Чопиб боргунг қиласа бир имо,
Куяверма, дейсиз, бу кино,
Йўқоттим келмайди, Южиним.

ЖУНСАННИНГ ЧИ ЛИНГА ДЕГАНИ

Вужудимни ўртагай алам,
Хавотирда ул қоши қалам,
Майли мутлоқ қарамаса ҳам,
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Яшай ёлғиз хаёлим билан,
Ўз умримга заволим билан,
Жавоби йўқ саволим билан,
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Ўзгани ёр эта қол энди,
Орзуларга етақол энди,
Ўрнингдан тур, кетақол энди,
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Садоларнинг олдида жимман,
Қалби ишқдан қўйган сим-симман,
Билолмадим, мен ўзи кимман?!
Мени тинч қўй, сендан илтимос.

Ошно бўлиб қололмасмиз биз,
Аламлардан бу юрак зада.
Товланишлар ҳисобига сиз,
Қиласидирсиз шон-шуҳрат ваъда.

Олгунимча ўзимни билиб,
Күп нарсаны йүқтотганим рост.
Ишончим күп бергандир фириб.
Эътиқодим сусайган бир оз.

Кўзларимни қопласа-да нам,
Қайтмагайман айттан сўзимдан.
Вужудимни ўртасада юам,
Тонмагайман ҳеч вақт ўзимдан.

Юрагимга чўкканда ҳасрат,
Таскин бўлган кўз ёши, йиғи.
Бирор учун бойлиқдир мақсад.
Мен-чун бошқа ҳаёт йўриги.

* * *

Мен яшаб юрибман кўплар қатори,
Илоҳий хислатга эмасман эга.
Бир умрга татир қалбим озори,
Балки учраганман бобом қаҳрига.

Хом сут эмган битта ожиз бандаман,
Иш битсин деб ёлрон сўйлаганим рост.
Дўстимга ишониб панд ҳам еганман,
Сустлашгандай эрур эътиқод, эъзоз.

Соддадирман жиндай чапани ва гўл,
Лекин кетмаганман фойда деб тубан.
Ҳар айтган сўзимга бўлганман масъул,
Мутелик қилганга бермагайман тан.

Ерга урмаганман ҳеч қачон ўзни,
Ниятларим бўлган эзгу, мўътабар.
Ҳар дам қўллагайман танти, ҳақ сўзни,
Жон фидо қиларман керак бўлса гар.

Муҳаббат кўксимла мангу бўлган жо,
Лекин силаганмас бошимни толе.
Баъзида бўлганман лоқайд, бепарво,
Гуноҳу айблардан эмасман холи.

Ром эттан эмасдир сохта шуҳрат-шон,
Шукр деб юргайман омонлигимга.
Мени оқлаш учун куйдирмагин жон,
Далиллар етарли ёмонлигимга.

АЙТ, ҚАНДАЙ ҚАЙТАРАЙ?

Мадорим йўқ эди жисмимда, танда,
Йўлларда кетардим кўз ёпилар тўкиб.
Ногаҳон мен сени учратмаганда,
Балки ғарқ бўлардим сувларда чўкиб.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Келган эди бу кенг жаҳон менга тор,
Дилимга баҳш этдинг қаноат, сабот.
Онгу шууримга сингдирдинг такрор,
Бир бор берилишин аслида ҳаёт.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Қылмоқчи бўлгандим ёш жонимга қасд,
Эриш туюлади энди бу хаёл.

Кўнгилда ниш урди ловуллаб ҳавас,
Юксакка чорлагай ёрқин истиқбол,
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Оlam ҳам қайтадан отгандай чирой,
Хуш, кўркам туюлар борлиқ ҳам кўзга.
Ўзгача порлайди тунлар тўлин ой,
Сирларим айтаман ёниқ юлдузга.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Яшарман ҳар лаҳза сўзга сириниб,
Ҳамиша эшдирман битмас бойликка.
Энди ўлтирмасман тақдирга кўниб,
От қўйгим пурвиқор торларга тикла.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Ўйларга ботаман шириндан-ширин,
Атрофга боқаман тўймасдан ташна.
Сенга шеърлар биттум пинҳон, яширин,
Муҳаббатга этдинг бир умр ошна.
Айт, қандай қайтарай яхшилигингни?

Ялтоқликлар қымагин юрак,
Бўйсин мудом ёғилган сасга.
Ўзлигинга келтирмагин шак,
Дарз кетмасин орзу-ҳавасга.

Тиламагин бирордан шафқат,
Юз бурмасин қаҳрамон, ботир.
Фолиб келар бир кун ҳақиқат,
Чулғамасин қўрқув, хавотир.

Разм солгин юксакка тўйиб,
Торлар бўлмиш лочинга ошён.
Турёнларни эркига қўйиб,
Ошиқлигинг айлагин баён.

Бераверма ҳаммага ҳам тан,
Сенга эщдир магрурлик ахир.
Шон-шавкатта ўраган билан,
Мутеликнинг умри қисқадир.

Кадар чўкар гоҳида дилга,
Халқмиз – келган зиё улашиб.
Кулгу бўлиб, гап бўлиб элга,
Ака-ука юрар курашиб.

Давом этар жанжаллар кунда,
Бир-бирини хушламас жини.
Кўз олдимдан ўтади шунда
Эртакдаги уч оға-ини.

Тўғри, бугун вақт, давр ўзга,
Замоннинг ҳам бошқа шиддати.
Дилда бори айтилар юзга,
Андишанинг тушган қиммати.

Ибо, ҳаё чекиб ётар ун,
Бугун барин гүлликка йүйдик.
Үзимизча негадир бу кун,
Эртакларга ишонмай қүйдик.

ҲАСРАТ

Жонриста

Дунё иши ғалатироқ сал,
Гоҳо буюм инсондан афзал!

Ота-она яшаса яхши,
Фарзанд бўлар ҳаётнинг нақши.

Гўё боғлар булбулидирсан,
Мұхаббатнинг маҳсулидирсан.

Келишмаса агарда улар,
Ўрил-қиз ҳам ортиқ юқ бўлар.

Ота бу ён, Она у ёнга,
Айланади бола ҳайронга.

Кеча дилдан сухбат қурғанлар,
Бир-бирини мақтаб юрганлар,

Айланади бирдан «душман»га,
Борадирлар тинмай «сан-ман»га.

Ҳақоратлар, мушт бўлар жиққа,
Бир-бирини чаплар балчиққа.

Хотин «бузук», эр бүлар «ўгри»,
Келмай қолар «характер» тўғри.

Асли икки қўлдан чиқар қарс,
Қийин экан дилга кетса дарз.

Аросатда қолганлигим, рост,
Хаёллардан толганлигим, рост.

Лол қоламан улрайган сари,
Бўлмас экан ажрим илгари.

Инсоф берсин сархуш отамга,
Шифо тилаб хаста онамга,

Дейман: ўзинг, қўлла, худойим,
Тотув бўлсин эр-хотин доим.

* * *

Боролмасман Сиз томон, чопа
Согинсамда вақт ўттан сари.
Орамизда бор-йўқ масофа,
Эски ҳовли, икки уй нари.

Узун тунлар осмонлар кўм-кўк,
Кўргум ойнинг юришларини.
Мен эшигиб ётаман «дук-дук»
Юрагингиз уришларини.

Кўксим аро орзулар қат-қат,
Мангу армон бўлиб қолдилар.
Она, йиллар мунча бешафқат,
Баррингииздан юлқиб олдилар.

Нигоҳларим кўкка қадалган,
Дил очгим йўқ ҳатто қаламга.
Бу дунёда менга аталган
Охир борми дардга, аламга?!

Дўхтири кўнглим кўтарар нуқул
Тегармикин бирор фойдаси.
Борай десам бермагайдир йўл,
Беморликнинг қонун, қоидаси.

Боромасам Сиз томон чопа,
Соринсамда вақт ўтган сари.
Орамизда бор-йўқ масофа,
Эски ҳовли, икки уй нари.

КЕМТИК БЎЛИБ ҚОЛАР

А.С.м

Сиз яшаб юрарсиз ҳокисор, ҳалол,
Ҳаёт йўлингиз ҳам тўғри бир чизиқ.
Ҳордиқ чиқарасиз уйда bemalol,
Бирордан эмасдир тилингиз қисиқ.

Билганингиз рўзгор мол-ҳол ташвиши,
Оддий, жўн, соддадир ҳаёт тарзингиз.
Сиз чун бирдай кечар умр ёз, қиши,
Шикоят қилмассиз, йўқдир арзингиз.

Турмушнинг бор ўзин талаб, қийнои,
Тўзимлар тилайсиз шунда ҳам жонга.
Дунёнинг кўп дейсиз ҳисоб, суроги,
Муштлар ўқталмайсиз қараб осмонга.

Мангуга даҳдор босган изингиз,
Мунофиқлик қилмоқ Сизга мутлоқ ёт.
Ўзимни билмадим, Сиз бўлмасангиз,
Кемтиқ бўлиб қолар эди бу ҳаёт.

* * *

Авжга чиқар тошқинлар, селлар,
Тинмагайдир довуллар, еллар,
Турланса ҳам аҳлоқлар, феъллар,
Биз барибир бирга бўламиш.

Ҳеч кимсадан эмасдирмиз кам,
Гарчи умрим сұнаёттан шаъм,
Қор ёрса ҳам, ёмирир ёрса ҳам,
Биз барибир бирга бўламиш.

Сен ҳақингда ўйлаблар келдим,
Фахр билан сўйлаблар келдим,
Муҳаббатни куйлаблар келдим,
Биз барибир бирга бўламиш.

Соринч ҳар он күрсатар қучин,
Ахир сенга интилмай нечун?!
Яралгансан ёлғиз мен учун,
Биз барибир бирга бўламиз.

ОРЗУЛАРИНГ ЙЎЛДОШ БЎЛСИН

Аброржонга

«Шоир бобом» дейсан, тилларинг ширин,
Дилингда жўш урар ғуур яширин,
Англамоқ бўласан юрагим сирин,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Дунёда ёмонлик бўлмасин дейсан,
Эртакда ҳам ҳеч ким ўлмасин дейсан,
Гул, чечак барқ урсин, сўлмасин дейсан
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Ўзингча тин олиб, ўйга толасан,
Хепларни сўроқлаб ғавро соласан,
Ҳаммани сориниб, кўнглин оласан,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Кўрган ҳар нарсангни этадирсан қайд,
Дўстларга ёрдамга шайдирсан ҳар пайт.
Теварак, атрофга эмассан лоқайд,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

Давраларда жойинг тўрни кўраман,
Мард, танти, шиддаткор зўрни кўраман,
Толеингда ёрқин нурни кўраман,
Орзуларинг йўлдош бўлсин, Аброржон.

КЕЧМАГАЙМАН ОРЗУЛАРИМДАН

Эрта ботиб бораётир умрим қуёши,
Юзларимни ювгай баъзан қўзларим ёши,
Бошларимда айланса ҳам тегирмон тоши,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Имкон топсам муҳаббатни ўйлайвераман,
Ҳамдард бўлган ҳар кимсага сўйлайвераман,
Нафосатни ёниб дилдан куйлайвераман,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Борларимда мавж урмагай турфа гулларим,
Энди ҳеч вақт кесишмагай баҳт-ла йўлларим,
Чўзган билан етмаса-да унга қўлларим,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Бу дунёning кўламлари бепоён, ҳадсиз,
Хаёлларим чарх уради кўкка сарҳадсиз,
Яшамоқдан маъно уқмам ҳиссиз, мақсадсиз,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

Биладирман ҳавас билан тўлмагай камим,
Қалбларимдан форир бўлмас дардларим, ғамим,
Яхши, ёмон улар ахир менинг оламим,
Мен ҳеч қачон кечмагайман орзуларимдан.

ҚИШЛОГИМ

Қишлоғимдир шаҳарга туташ,
Бурчдир унинг хизматин ўташ.

Қамрагандай барака-ю қут,
Лекин қийнар жарлик — тафовут.

Қишлоқ бўлиб гулламас борим,
Шаҳар эмас, лекин қишлоғим.

Кузатаман одамларини,
Босган ҳар бир қадамларини.

Дерлар: «Бахтли, ризқи доим бут,
Аёллари қадр топган юрт».

Лат егандай орзую ҳавас,
Хотин-қизи тинмайди бир пас.

Ўтлаб юрар қўйу моллари,
Ожиздайин, турфа ҳоллари.

Ишдан қайтар ўтлар орқалаб,
Ҳақ-ҳуқуқин қилмайди талаб.

Ташвиши йўқ рўзгордан бўлак,
Сув ташийди тўлдириб чеълак.

Оддий бўлган чангу лой кечмоқ,
Ичкилик сув жумборин ечмоқ.

Гоҳ қолади пинакка кетиб,
Бормоқдадир ўғли бўй етиб.

Дилларида майда ҳислар жаъм,
Қилмоқ керак ҳали тўй-ҳашам.

Умид борлар эртанги кунга,
Раҳмим келар, қишлоғим, унга.

Ўйга ботиб гоҳ оламан тин,
Чиқармисан аросатдан, чин.

«ЧОРРАҲА» КИТОБИНИ ЎҚИБ

Жумақул Қурбоновга

Тушимда юрибсиз оқ тулпор миниб,
Оқсоқол эмишсиз катта даҳада.
Яшардим мен Сизни дилдан сориниб,
Биз қайта учрашдик қенг «Чорраҳа»да.

Кўрсатгум дедингиз меҳр-муруват,
Эл учун мен мудом хизматга шайман.
Вужудим ўртагай сирли муҳаббат,
Ва ёниб дегим бор: «Сени қўмсайман».

Сурати берарди кўнгилга таскин,
Пинҳона ўқирдик масъум хатини.
Мум тишлаб bemажол лол қолганим чин,
Йиртиб ташлаганда бир нокас уни.

Қўл очиб турган бир бурда нонга зор,
Тўқликнинг қадрини очда кўрганман.
Урушнинг даҳшатин болам деб noctor,
Қирқиб бозор солган сочда кўрганман.

Рақдоса кўксидা тош қотган армон,
Бизни ҳушёрикка чорлагай ҳар вақт.
Умрни қадрига ет дегай ҳар он,
Кунларнинг қаърига сингтан назокат.

Ҳорған кўзларига чўкади қадар,
Ота-чун муқаддас номус ҳамда шаън.
Сўнг йўлга қузатиб қўймас, алҳазар,
Кўнглини узолмас нодон фарзанддан.

Чолнинг юрагида сўнади тафти,
Шогирдидан йўқдир гина-ю кини.
«Вафодор» устида силкинар кифти,
Билмай отиб қўйиб севган итини.

Гумонлар солади кўнгилга гулу,
Мозийдан ёрилар нидолар, унлар.
Қабиқ хиёнатга ёндашди сулув,
Судралиб чўзилгай бу узун тунлар.

Ўзининг кучига қўйганни ихлос,
Ишонч қамраб олгай ўй, хаёлини.
Мангу азобларни илраганман, рост,
Кўриб қасам бузган кимса ҳолини.

Гоҳ бошдан ўтганин айладим баён,
Қулоққа чалингай фигону йири.
Шайдойи юракка солар ғалаён,
Нафрат, муҳаббатнинг тинмас қўшири...

Дилтортар суҳбатдан ёришгай юзим.
Заковат, ҳам идрок қилган тантана.
Ҳеч очгим келмайди уйқудан кўзим,
Тушнинг давомини истайман яна.

* * *

Коммунага

Ҳаққимиз йўқ асло қолмоққа тўхтаб,
Қалблардан ҳеч қачон сўнмагай сабот.
Кўпларни ром этса манфаат, мансаб,
Бизларга эзгулик бахш этди қанот.

Атрофни кузатдик зукко ва теран,
Дуч келган ҳар касни дўст деб ўйладик.
Синов, довонларга ҳеч бермасдан тан,
Матонат қўшигин дадил куйладик.

Қадамда панд берди ғаним ногаҳон,
Эгасин топмади ёзган хатимиз.
Маломат тошидан барир бўлди қон,
Юз очмай сўлди ишқ, муҳаббатимиз.

Изңиз хаёллар кетдилар түзиб,
Юракка чўқмишдир кудурат, гина.
Замона зайдидан кетмадик ўзиб,
Бизга етишмади журъат озгина.

Ҳаёт кўп синади бардошимизни,
Орзую ҳаваслар чиқдилар пучга.
Ҳеч кимга кўрсатмай кўз ёшимизни,
Бир умр юттаймиз дардларни ичга.

Сочларга эртароқ қўнгандир қиров,
Кўнгиллар тубида пинҳондир сирлар.
Парвозга йўл бермай еди беаёв,
Бекажон, бизларни икир-чикирлар.

РАШК

Ҳазил аралаш

Отелло эмасман ишқда ва лекин
Менинг ҳам бор ахир лов ёнишларим.
Ҳасратлар эзади, юрагимда кин,
Вужудни ўртайди қизронишларим.

Мафтункор боқаман ҳусн, чиройга,
Мосуво эмасман ҳақдан, ҳуқуқдан.
Кўнглимни очаман тунлари ойга,
Борлар қилгим келар гоҳида йўқдан.

Хаёт қылгандаин қайта бор синов,
Йўлларга боқаман илҳақ, интизор.
Устимдан кулгандаи гоҳида бирор
Дегандай энди-чи, елишинг бекор.

Етар, муҳаббатни ардоқлама, кўй,
Ярашмагай рашида ёнмоқ ёшингта.
Садоқат, вафони эскиликка йўй,
Надомат ёғдирар бир кун бошингта.

Тўлрониб чиқаман боқиб самога,
Ушалмас бир армон бағримни тилар.
Сирмасдан кетаман ҳадсиз дунёга,
Муҳаббат мангу деб ҳайқиргим келар.

МАТОНАТ КУЙЧИСИ

Батанин мадҳ этди ҳар лаҳза ёниб,
Ундан олди меҳр, завқни, илҳомни.
Шеърлари куйланар мудом қувониб,
Саодат куйчиси Faфур Fуломнинг.

Бошида доимо ўзбек дўпписи,
Юксак билди зэгу бу эҳтиромни.
Мангуга даҳдор қолдирган изи,
Жасорат куйчиси Faфур Fуломнинг.

Навоий шеърларин гарди бўлмоқ-бахт,
Деб билди шарафлаб улур бу номни.
Умрини безади олий ҳакам-вакт,
Адолат куйчисиFaфур Гуломнинг.

Кўнглинин чўктирди етим ноласи.
Вужуди билмади ҳузур, оромни.
Диёнатли ҳатто «Ўри бола»си,
Урф-одат куйчиси Faфур Гуломнинг.

Қўллардан тушмагай «Шум бола», «Ёдгор».
Авлодлар ёд ўқир қутлут қаломни.
Ҳар сатри юксакка чорлайди такрор,
Паймон-аҳд куйчиси Faфур Гуломнинг.

Кўксида ушалмай ўтди бир армон,
Илради гуллаган қишида бодомни.
Хизматин унутмас ҳур Ўзбекистон,
Матонат куйчиси Faфур Гуломнинг.

ДОИМ БЎЛ ОМОН

Шоир Амир Худойбердиевга

Қисматингда бордир ўй, фироқ,
Дунё тўла кинга, фуссага.
Ҳар сония ёниб яшамоқ
Борлиқ эмас экан жуссага.

Митти жонга мунчалар ташвиш,
Наъра тортмоқ миллат шаъни деб.
Гоҳ ёзингда юз кўрсатди қиши,
Сен кўрмадинг эгилмоқни эп.

— Уйрон, — дединг ғофилга зорлаб,
Орзуларим кетдилар тўзиб.
Зулмат аро юлдуздай порлаб,
Замонадан яшадинг ўзиб.

Инсон қолган ботиб тўзонга,
Бирор лаҳза бўлса гар тиниш.
Эш бўлайлик дединг бўронга,
Кўнгилларда бугун эврилиш.

Лол этмасин зарра шуҳрат, шон,
Кўнглинг бўлсин ҳамиша нодир.
Сафимиизда доим бўл омон.
Эл-юрт севган шукуҳли шоир.

ҚЎЛДАН ҚАЛАМ ТУШМАСИН

Шарофат Ашуревага

Дунё қизиқ, одамнинг баъзан
Жисми бўлар исмига монанд.
Меҳнат бир кун олингуси тан,
Эзгуликка дил бўлса пайванд.

Тутсангизда қаламни сал кеч,
Дилда орзу жүш уриб қат-қат.
Сиз күплардан, афсус чекманг ҳеч,
Кеттандирсиз ўзиб Шарофат.

Мозийларга тутдингиз қулоқ,
Ҳис қылдингиз келған зарбларни.
Бүй күрсатди авлодлар уйроқ,
«Илохий тун» ёқди қалбларни.

Авалиёлар құллади Сизни,
Құп тилаклар бүлди ижобат.
Гоҳо тортди нигоҳингизни,
«Қишлоқдаги баланд иморат».

Интилишлар кетмагай бекор,
Қад ростлагай Шайх ота Қусам.
Адибларнинг сафида қатор
Үрнингиз бор событ, мустаҳкам.

Ноҳақлиқдан олмадингиз тин,
Устун билиб савобни киндан.
Тикладынгиз боболар шаънин,
«Носирийни ёд этиб» чиндан.

Үқувчилар тилар омонлик,
Яшанг дунё тургунича то.
Четлаб ўтсин ҳасад, ёмоналик,
Құлдан қалам тушмасин асло.

КЕЧИРИНГ, ОПА

Хосият Лутфуллаева хотирасига

Ҳаёт қаттиқ, тақдир бешафқат,
Кимгадир кенг, гоҳ бирорга тор.
Тан олади енганни фақат,
Бемуродни қиласи инкор.

Умр — тортилган камондаги ўқ,
Йўл олади йўқликлар томон.
Эзгуликнинг мудом кўнгли тўқ,
Унтуилмас номи ҳеч қачон.

Ўчмагайдир ёрқин хотира,
Тунлар юлдуз чараклар, порлар.
Яшар ўйлар дуркун, бокира,
Ҳар сония юксакка чорлар.

Қисматда бор бир куни кетмоқ,
Сўнар шунда орзую ҳавас.
Ед айламак, тавофлар этмоқ.
Тирикларнинг бурчи — муқаддас.

Эсламадим бир фурсат топа,
Дил армоним кўплар уқмади.
Ношудлигим кечиринг, Опа,
Мендан яхши ука чиқмади.

ШАРОФИДДИН НИДОСИ

Айт-чи ҳаёт, нега мунча қаттиқдир қаҳринг,
Етмасмиди кўз юмгани мунисим — онам.
Гуноҳсизга сочилгандир гоҳида заҳринг,
Қаддимни дол айлагайдир ўй, қайғу, алам.

Қўлларимда тиниб қолган ўйноқи созим,
Жўр бўлганда унугт бўлган шўх наволарга.
Тарк айлади ногоҳ отам, ҳассос устозим,
Сигмай қолдим сарҳад билмас кенг дунёларга.

Дегандайсан: олдда ҳали кўп синовларим,
Андуҳингдан қувонгувчи кимсалар ҳам бор.
Шашт синдирап сўқмоқли йўл, баъзан ғовларим,
Пайт пойлаган қоқилишинг бўлиб бекарор.

Сон-адори йўқдир бошга ёқдан ҳасратнинг,
Сочларимни ўйнар эсган саррин шўх сабо.
Суянчигим, ҳам сафдошим акам Пўлатнинг,
Хаёлинни тортган эди куй «Оҳанрабо».

Юз очмайин қотди тошдек орзую, тилак,
У ҳам кетди ташлаб мени ё раб, алҳазар.
Титраб қолди кўксимдаги хастаҳол юрак,
Ногаҳонда келганида яна шум ҳабар.

Кенг давралар бағрин очди рост менга бу кун,
Ўрнига ё мен чиқдимми азиз акамни.
Юрак-бағрим бир умрга айролиқдан хун,
Ёқмоқ ахир вазифамдир ўчмасдан шаъмни.

Дилдан ёниб куйлаш энди қатый сурорим,
Юрагимдан ёғилгайдир унлар, нидолар.
Отам, акам менга ибрат, мангу турорим,
Улар санъат учун жондан кечган фидолар.

Қасдма-қасдга куйлагайман дарёдай тошиб,
Ҳар бир лаҳза курашмоққа етгайдир кучим.
Юксакларни забт этарман довонлар ошиб,
Ҳамма учун шараф қучмоқ менингдир бурчим.

* * *

Совурмасдинг умрингни ўртоқ,
Қадрлардинг вақтингни ҳар чоқ,
Сөғ-саломат тонглар оттирмоқ,
Билсанг менга армонлигини.

Аросатда ўртансасин жон,
Қувнамоққа топардинг имкон,
Давраларда кулмоқлик хандон,
Билсанг менга армонлигини.

Тош қотмасди орзулар қат-қат,
Яшар эдинг уни деб фақат,
Умрим бўйи илк муҳаббат
Билсанг менга армонлигини.

Кўрсанг эди кемтик, камликни,
Аламларни, кўзи намликни,
Улурлардинг хотиржамликни,
Билсанг менга армонлигини.

Келтирмасдинг ҳақиқатта шак,
Үтмас эдинг отиб яхмалак,
Алпомишдек алп ёнган юрак,
Билсанг менга армонлигини.

Ҳикмат бордир ҳар бир санада,
Ётмас эдинг писиб панада,
Интилмоқлик, жүшиш янада,
Билсанг менга армонлигини.

Кенгайгайдир мардларнинг сафи,
Тегсин дердинг эл-юртга нафи,
Менинг учун дўстлар шарафи,
Билсанг менга армонлигини.

БЕГОНАСИ БЎЛМАС

Жонни ўтар ногоҳ ииқилган,
Томорига йири тиқилган,
Урушдан ҳам олиб чиқилган,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Тонглар каби покдир тилаги,
Эзгуликка тўла юраги,
Элу юртнинг кўрк, келажаги,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Ўстиринг ҳар одмини билиб,
Армон дилни юрмасин тилиб,
Яшасин у ёниб, интилиб,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Билсин қадрин, кучу-кудратин,
Боболарин шонин, шухратин,
Ёркин, ўчмас битилган хатин,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Орзулари тортмасин хира,
Кўзларини босмасин шира,
Синдиримангиз шаштини сира,
Бегонаси бўлмас боланинг.

Заковатлар йўл ёритган нур,
Номи бўлсин дунёга машҳур,
Исмоил дер, борига шукур,
Бегонаси бўлмас боланинг.

МАНЗИЛГА ЕТГАЙСИЗ

Омон Хушмуродовга

Оға, феълимиизда ўхшашликлар бор.
Дўстга сўз демоқда сигтай ҳаддингиз,
Фаним уриниши кеттайдир бекор,
Тўфонлар эголмас алдай қаддингиз.

Бу қадим дунёда ўз вақтида кам
Баҳосин олгандир асл истеъдод.
Иродангиз бордир метин, мустаҳкам,
Писта чақдандай гап Сиз-чун иқтисод.

Неча бор келдингиз синовларга дуч,
Обдан ўргандингиз жўшқин ҳаётни.
Ҳаваслар бахш эттай илоҳий бир куч,
Севиб ўқигайсиз адабиётни.

Сиздан таскин топгай дардманد ҳар киши,
Одатта айланган кўмак, ҳамкорлик.
Баъзида қизиқдир бу дунё иши,
Лавозим келгандай қамровга торлик.

Оlam-ку мунавар ҳар он ишончдан,
Мардлик ҳам аслида нодир имтиёз.
Кўзингиз ёнади шодлик, қувончдан,
Шогирдлар кўкларга айласа парвоз.

Эътиқод, ишонч ҳам бергай гоҳо панд,
Дўсту ёр танлашда гоҳ адашдингиз.
Яхши билсангиз-да ҳаётни гарчанд,
Синмасин дегайманрайрат, шаштингиз.

Нигоҳ қадалганда юксак, олисга,
Замин ҳам кеттайдир уфқда туташиб.
Дилингиз ошнодир қутлуғ ўй, ҳисга,
Манзилга еттайсиз довонлар ошиб.

Оға, феълимиизда ўхшашликлар бор,
Дўстга сўз демоқда сирттай ҳаддингиз.
Фаним уриниши кеттайдир бекор
Тўфонлар эголмас алпдай қаддингиз.

МУНОЗАРА

Тарихда ҳисоб бор, ажралар бир кун,
Пучаклар пучакка, сара-сарага.
Ҳақ аччиқ бўлса-да, келингиз бир зум,
Сиз билан киришай мунозарага.

Гапингиз тўғридир, лекин вақтинча,
Омад кулиб боққай риёкорларга.
Қилмишидан сўлгай юз очмай ғунча,
Токай кўз юмамиз кирдикорларга.

Дўст деб юрак очса ҳатто муттаҳам,
Бобомерос бизга қўлни тутмоқлик.
Йиқилган кимса гар ғаним бўлса ҳам,
Одат бўлмаган ҳеч толтаб ўтмоқлик.

Шоир ҳам иш тутса виждонга хилоф,
Пеш қилса ҳар лаҳза қучган шонини.
Унда қайда қолур ишонч, эътироф,
Нима деб айтамиз унинг номини?!

Кўчиргум юракнинг розин қорозга,
Кўнглимда йўқ зарра ҳасад, гина, кин.
Айлансан бир маддоҳ, замонасозга,
Мен ҳам сиздек яйраб яшашим мумкин.

Дунёнинг ишини кузатурман жим,
Эътиқод йўлимни ёриттан чироқ.
Худбинлик билан ҳеч кесишмас йўлим,
У мендан йироқдир, мен ундан йироқ.

Хақ аччиң бўлса-да, келингиз бир зум.
Сиз билан киришдим мунозарага,
Тариҳда ҳисоб бор, ажралар бир кун.
Пучаклар-пучакка, сара сарага.

РЎПАРА КЕЛДИМ УЧ ЙЎЛГА

I

Мен рўпара келдим уч йўлга,
Ўнги ваъда қиласди баҳтни.
Бошлиғани чап томон – сўлга,
Эш қиласум дер омадни, нақдни.

Йўл бошида туриб қолдим шай,
Тинглагайман юрақдан сасни.
Эртақдаги кенжা ботирдай,
Мен танладим орзу-ҳавасни.

II

Туар шуҳрат, шон-шавкат қулиб,
Дегай: ҳар он ҳамроҳинг бўлай.
Шартми юрмоқ аламга тўлиб,
Заҳмат чекмай яшамоқ қулай.

Ўйга ботдим, хаёллар сурдим,
Варакладим кўп китобларни.
Юзларимни ҳақ томон бурдим,
Йўлдош қилдим изтиробларни.

III

Титрагайдир ғазаб ва нафрат,
Дил ҳукмига тайёрдир ҳар дам.
Юмшатмаса юракни шафқат,
Дегай мавқенг бўлар мустаҳкам.

Нур ёғилар осмон, фалақдан,
Ҳиссиётлар дунё ҳезгулик.
Кўксим аро урган юракдан,
Ўрин олди фақат эзгулик.

КЕРАК БЎЛДИ

Юрак бағрим ёнгани,
Ҳаловатдан тонгани,
Топталиши ор, шаъни,
Кимгадир керак бўлди.

Мискин шеърлар битмоғим,
Ғамни ошно этмоғим,
Бу дунёдан кетмоғим,
Кимгадир керак бўлди.

Оlam бўлса бир қафас,
Сўнмоғи орзу-ҳавас.
Ёғилмоғи дилдан сас
Кимгадир керак бўлди.

Жоҳил кўп пасткаш, тубан,
Қабиҳлик қайдан юқдан,
Уни ҳам она тукдан,
Кимгадир керак бўлди.

Исмоил эзгу ишдан,
Толмагин интилишдан,
Бош чиқмаси муз-қищдан,
Кимгадир керак бўлди.

БАХТАЛИ БЎЛАМИЗ

Юрак ёнар бўлиб лағча чўт,
Эртанги кун нурафшон, ёруғ,
Меҳр дардан айлагай фориғ,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Ёғар майин ёмирилар, қорлар,
Ювилади дилдан губорлар,
Булбул ҳар тонг ёниб такрорлар:
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Ишонч қилди баъзан дилни хун,
Шафқат тилаб тортмадик маҳзун,
Энг муҳими — зътиқод бутун,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Муҳаббатда кўксимиз қуроқ,
Чарх уради минг савол, сўроқ,
Баланд тоғлар пештоқидир оқ,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

Ҳали қанча ўзгарар ҳаво,
Эзгуликлар юракларда жо,
Эй, Исмоил қилмагин парво,
Эзгу истак йўлдошдир бизга.

ЧАВАНДОЗЛАР ҚҰШИҒИ

Ишқим Фиротта түщди,
Толмас қанотта түщди,
Совринга — зотта түщди,
Урҳо-ә, урҳо.

Учиб борар Бойчибор,
Шиддати дарёча бор,
Дунё келар унга тор,
Урҳо-ә, урҳо.

Бобомдан алплик мерос,
Құйғанман отта ихлос,
Тантлиги менга хос,
Урҳо-ә, урҳо.

Улоқ — мардлар ўйини,
Излаб бордим түйини,
Ер күрсатсын бўйини,
Урҳо-ә, урҳо.

Мудаббатда мен иўноқ,
Ўйнга бўлдим қўноқ,
Эртага чопгум улоқ,
Урҳо-ә, урҳо.

Чидамлидир такаси,
Гул тақдан уй бекаси.
Бўйидан чиш акаси,
Урҳо-ә, урҳо.

Орзулар дилда қат-қат,
Чавағон кутмас шафқат.
Ҳалоллаб олгай фақат,
Урҳо-ә, урҳо.

Тақани қылма нимта,
Уни босғин тақимга,
Ҳақинг берма ҳеч кимга,
Урҳо-ә, урҳо.

Дүстлар тиланг баҳт күлсін,
Отимдан күнглім тұлсін,
Юртда ҳар күн түй бүлсін,
Урҳо-ә, урҳо.

ОТ МОНОЛОГИ

Бир жонзот эурман мен ҳам аслида,
Вактдан ҳам үзай деб ел каби елган.
Тантилиқ қони бор тулпор наслымда,
Инсонни бир умр шарафлаб келган.

Дунё ҳам гоҳ қолди шиддатимдан лол,
Чопсам туёримдан чатнагай чақин.
Садоқат күрсатдым ҳамиша ҳалол,
Оліс йўлларини қылғанман яқин.

Менга дүст тутинган — доим тансиҳат,
Чаппорлар ургайман бўстонларида
Кўп эзгу ишларда бўлдим ҳамжиҳат,
Бахшилар мадҳ этди достонларида.

Ҳеч вақт ёмоналики күрмаганман эп,
Одамлар умрига берганман сайқал.
Мұҳаббат, садоқат, мәрдлик рамзи деб,
Күп жойда менга ҳам қўйғанлар ҳайкал.

Гоҳ Фирот аталдим, бўлдим Бойчибор,
Дунё ҳам тан олди дўстлик, аҳдимни.
Майдонда билмасман нелигин кибор,
Довул ҳам қайтара олмас шаҳдимни.

Гувоҳи бўлганман даҳшат, жангларни,
Жон бериб гоҳида олгандирман жон.
Дилимдан юволмам қадар, зангларни,
Кўз олдан кетмагай бўлганлар қурбон.

Яхшилик чорласа, кўкка интилиб,
Олиб боргайдирман соҳибим ойга.
Одамзот яшаса ҳалол баҳс қилиб,
Кўлкари чопилса, ўйналса пойга.

Бир жонзот эрурман мен ҳам аслида
Вақтдан ҳам ўзай деб ел каби елган.
Тантилик қони бор тулпор наслимда,
Инсонни бир умр ардоқлаб келган.

ҚАШҚАДАРЁ ОТЛАРИ

*Отларнинг ишқибози ва
жонкуяри Баҳодир акага*

Қанот борлаб учади,
Төр ларзакор кўчади.
Юксакларни қучади.
Қашқадарё отлари.

Ирода тордай метин,
Узун кишинаб олар тин.
Отасин насли Тегин,
Қашқадарё отлари.

Онаси чўл бияси,
Елса қайтмагай саси,
Кўпнинг келар ҳаваси,
Қашқадарё отлари.

Чопар пойга, кўпкари,
Йигитларнинг сарвари,
Эгали зотнинг бари,
Қашқадарё отлари.

Фирот, Шамол, Бойчибор,
Бир дунёча шашти бор.
Ҳамиша зафарга ёр,
Қашқадарё отлари.

Дөвонларга бермас тан,
Хеч қачон чиқмас издан,
Тимсол олур юлдуздан,
Қашқадарे отлари.

Хабардор дил сиридан,
Англагай күз қиридан,
Учкурдир бир-биридан,
Қашқадаре отлари.

Эзгуликлар хаёли,
Чаваронлар камоли,
Мард, тантылык тимсоли,
Қашқадаре отлари.

Нигоҳи қадалган ўқ,
Үз-үзидан күнгли түқ,
Үзишига тараф йўқ,
Қашқадаре отлари.

Ютолмаса ногаён,
Юрак-багри бўлар қон,
Талвасага тушгай жон,
Қашқадаре отлари.

Тегишли асл зотта,
Йўрилгандир саботта,
Ўхшар толмас қанотта,
Қашқадаре отлари.

Дунёнинг бор ўз тоши,
От — эр йигит йўлдоши,
Ибрат, тоқат, бардоши,
Қашқадарё отлари.

СИЗ ҲАМ ЎЗИНГИЗЧА...

Қадалган нигоҳлар сурагувчи жон,
Белингиз бир тутам кийсангиз нимча.
Висолга етмоқни ўйлаймиз пинҷон,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

Чиндан соддадирсиз ёки такаббур,
Бирор сўз демайсиз қараб кўзимча.
Эгилишни билмас гердайган, мағрур,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

Суҳбатлар қурасиз айлаб сайри боғ,
Фанимим сийлайсиз очиқ кўзимча.
Гўёки этамиз кўнгилларни чоғ,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

Дилларга чўкади сездирмай кадар,
Дегандай ўзини санайди кимча?!
Ўч олиш пайида ўтказдик умр,
Сиз ҳам ўзингизча, мен ҳам ўзимча.

АЛАМАШГИМ КЕЛАР

Синглим Хурсанойла

Рангпар синглим, дилпора синглим,
Ололмадим ҳолингдан хабар.
Узун туллар тұлғонаман, жим,
Акаманми мен ҳам, алқазар.

Қад күтариб яна юрибман,
Метин экан одам бардоши.
Айланганин күриб турибман,
Бошларингда тегирмон тоши.

Одмим хато, турмушим хато,
Дард кемирар ҳар лаңза танни.
Не деб аташ мүмкіндір ҳатто
Хол сүрашга ярамаганни?!

Күплар сенга таъна тош оттан,
Юрагига чүкмишдір қадар.
Меҳрим дилда тош каби қоттан,
Мени қарға, мендан қыл ҳазар.

Одам үзин олиб юрар мард,
Күз тұлса-да ёшларга жиққа.
Ишонмаслар енгтанита дард,
Тегмагунча боши ёстиққа.

Дуч келдингми довон, ровларга,
Аямасдан захрин сочдими?
Ҳаётнинг бу синовларига
Дош беролмай тобинг қочдими?

Хеч бирөвга бермагайлар тан,
Күролмаслар ёниб жүшганин.
Билмагайсан ногаңон қайдан,
Бошларингта зарба тушганин.

Талпинаман сен томон қараб,
Соринчлардан ҳаприқади жон.
Мен билмадим, нимадир сабаб,
Сен бир томон, кўплар бир томон.

Кўрдим ҳаёт ғавроларини,
Алам пинҳон бағримни тилар.
Бу ўткинчи дунёларини
Дийдорингта алмашгим келар.

Хушрўй синглим, дилпора синглим,
Ололмадим ҳолингдан хабар.
Узун тунлар тўлонаман, жим,
Акаманми мен ҳам, алҳазар.

БЕРМА, ҚЎЙ, ТАСКИН

Ўзимни омадли деёлмасман, чин,
Ўйларга ботаман, оладирман тин,
Кўнглимни кўтарма, берма, қўй, таскин,
Мендайин толеи шурга, Нилуфар.

Кўтчилик ўйноқлаб, чопиб юрибди,
Ҳар лаҳза бахтини топиб юрибди,
Гуноҳи, айбини ёпиб юрибди,
Эҳтиёт шарт мудом ғурга, Нилуфар.

Шодлик, ҳам юргайдир азал ёнма-ён,
Ҳақ гапни айттанинг мудом бағри қон,
Яшамоқ бўлмаган ҳеч вақт ҳам осон,
Бир сўзли, эгилмас, ўрга, Нилюфар.

Сўқирлар англамас баҳосин зарнинг,
Мияси ровламас эшиитмас — карнинг,
Товланиб замонга мослашганларнинг
Жойлари бўлгандир тўрга, Нилюфар.

Ўзимча дунёга равро солганман,
Беҳуда чарх уриб ҳориб, толганман,
Қадамда туртки еб, ўхшаб қолганман
Ҳассасин йўқоттан кўрга, Нилюфар.

Лойиқ бир сўз йўқ деб бўлма хижолат,
Йиқилиган кимсани гоҳ тепмоқ — одат,
Ҳайратта солмагай мени бу ҳолат,
Эзгулик йўғрилган нурга, Нилюфар.

МЕҲРИБОН КАМ СЕНГА ЎХШАГАН

«Шифоҳонада ёзилган шеърлар»
туркумидан. Гулшинага

Жажжи синглим, тинмайсан бир зум,
Лабларингда майин табассум.

Ҳозирдирсан ҳар кун эрталаб,
Ҳамма қилар сендан иш талаб.

Ҳар юмушни этгайсан бажо,
Чарчаш нима, билмассан асло.

Бирга: ҳорманг, торажон, дейсан,
Бошқасига, оражон дейсан.

Беморлардан ахвол сўрайсан,
Кўнгилларни нурга ўрайсан.

Яшагайсан ёшингдан ўзиб,
Хаёлларинг пар каби тўзиб.

Ният эзгу, хаёлларинг оқ,
Қийин кўтенинг кўнглини овламоқ.

Инжиқ ҳам бор менга ўхшаган,
Мехрибон кам сенга ўхшаган.

Ҳорган бетоб юрагин очар,
Кимдир сенга заҳрини сочар.

Бирор ётар ҳордиқ олгали,
Пайт пойлайди ғаво солгали.

Билмас гапга қулоқ солишни,
— Янгила, — дер, чойшаб, болишни.

Келтир, дейди, истаб қолса чой,
Ҳисоблашмас вақт-ла, ҳойнаҳой.

Үнга шинам хона ёқмагай,
Дейди: «Нега офтоб боқмагай?!».

Күпдир ҳали ўзин билмаган,
Эл нафи деб бир иш қилмаган.

Еладирсан, бечора, сингил,
Билдирмайсан дарз кетса ҳам дил.

Боқий билган меҳр — қуёшни,
Рамзиидирсан тоқат, бардошни.

* * *

Адашганни кечиргайдирмиз,
Тузатамиз хатоларини.
Ёрдамга ҳам ҳар дам шайдирмиз,
Тинглаб юрак садоларини.

Бизга эщдир бағри кенгликлар,
Бунга мангу юлдузлар гувоҳ.
Боши ҳамлар қаддини тиклар,
Сафга қайтар қилганлар гуноҳ.

Йўлдан ураг бировни ўғри,
Виждоң қийнаб ўтда ёнганлар,
Кўрсатамиз манзилни тўғри,
Касби-кордан, бурчдан тонганлар.

Лекин касблар бордир ҳар бир он,
Соҳибларин ҳалқумида жони.
Бир тутмани босса ногаён,
Остин-устун қилар дунёни.

Улар доим аҳдида маҳкам,
Дилин асло ёндиримагай кин.
Бундайларга яраттан эгам,
Ҳар сония инсофин берсин.

Армон бўлиб кўксимиш тилган,
Ўтар бари – ёлронлар, чинлар!
Инсон умри қўлида бўлган,
Дўхтирлар ҳеч адашмасинлар.

ЕФИЛСИН СИЗГА

*Элнинг севимли ҳофизи
Тожиддин Муродов хотираси*

Саноқли фарзандлар эл ҳуснига зеб,
Фарз эрур уларни айламоқлик ёд.
Сизни бу ҳаётдан эрта кетар деб,
Ким ҳам ўйлаганди Тожиддин Мурод.

Ногаён тинибdir жўшқин созингиз,
Кўзда ёш, тинглайман юрагим сасин.
Тасмаларда қолган хуш овозингиз,
Вужудни сел қилиб янграб «Фамзасин».

Нафосат қилғанди күнглингиз асир,
Элга хизмат қилмоқ энг олий ният.
Ениб күйлардингиз қўшиқни ҳар бир,
Доимо ёнма-ён бурч, масъулият.

Кўп эрта кўргансиз шуҳратни, шонни,
Борлигингиз улар этолмаган ром.
Унугтан эмассиз боқий армонни,
Ижодкор деганинг ўзи улур ном.

Жаҳонни кўрдингиз туриб узоқдан,
Сиз яхши биласиз инсон феълини.
Жейновдек олис бир яшаб қишлоқдан,
Забт этмоқ осонми кўплар дилини?!

Муносиб ворисдир укангиз Пўлат,
Санъатта бахш этган бир умр дилни.
Фарзандлар кўнглида орзулар қат-қат,
Халқ севиб олқишлиар Шарофиддинни.

Қўлдан тушмагандир сўнгти дам ҳам соз,
Ёркин ҳаётингиз мактабдир бизга.
Шогирдлар дилига уйроттан иклос,
Оллоҳнинг раҳмати ёрилсин сизга.

МЕН КЕТДИМ, ХАЙР

Ёттан эдим шифтта термулиб,
Кўкка етмай фирону нолам.
Бетоблигим кимдандир билиб,
Кириб келди қишлоқдан холам.

Нима қилди, сорлиинг қалай,
Етарлими дори-ю дармон.
Даволаниш яхши, ҳар қалай,
Ҳар бир лаҳза омонатдир жон.

Фойда қилар сут, асал есанг,
Хуруж қилмас кўксингда юрак.
Тезроқ шифо топайин десанг,
Кайфиятни кўтармоқ керак.

Гап қайтарма, бир пас қулоқ сол,
Бугун алдар ҳатто қорилар.
Синчика-да, сўнг текшириб ол,
Ясамадир ҳозир дорилар.

Айттанни Сен қилмадинг, асли,
Умринг ўтди бекорга ҳориб.
Бир ёш йигит жон этди таслим,
Онасини кўргани бориб.

Нордай одам, кўрувдим кеча,
Ичма деса, гапга кирмади.
Маст ҳолида ухлаганича,
Ёттан жойдан қайтиб турмади.

Кечгин энди қалам, қороздан,
Бозор билан шугуллан секин.
Қон босими ошиб, нохосдан,
Бир муаллим ўлиб қолди, чин.

Бўлиб кетган ҳамма муттаҳам,
Кўнглин овлар таниш-билишни.
Ўқимаган – билмайди ҳеч ҳам,
Ҳамиширалар укол қилишни.

Дўхтирлар ҳам қилмас сўзингни,
Даволайди қараб зўринингга.
Бошқани қўй, ўйла ўзингни,
Бирор бориб кирмас гўринигта.

Ҳар бир лаҳза бўлиб юр ҳушёр,
Ёлиз ўзинг қилмагин сайр.
Айтгин бўлса камчилик бирор,
Тезроқ тузал, мен кетдим, хайр.

ДЕКАБР

Ястаниб чайқалар бедудуа денгиз,
Қирюқда етай деб интилар кема.
Кўнгида орзулар жўш ураг тенгсиз,
Ҳар қандай ташвиш ҳам топгай хотима.

Ҳаётни ардорлаб боқий дегаймиз,
Мудом мубҳам эрур унинг кўп сири.
Гоҳида мақтаниб панд ҳам егаймиз,
Нафосат, баҳтнинг ҳам бордир охири.

Ҳисларни қиёслаб оташга, чўрға,
Севгимиз мангу деб ичамиз қасам.
Юрак дер, ўзингни урмагин тирта
Сен билган дунёнинг доим бири кам.

Аста шивирлашиб барги хазоялар,
Нисбийлик дарсини эслатар тақрор:
— Танларда омонат ҳар лаҳза жонлар,
Ҳар битта туйғуниң интиҳоси бор.

Хаёллар бетиним чарх урар, шу тоб,
Етишмай қолади қаноат, сабр.
Умримни қилгали ҳар йил сарҳисоб,
Энтиқиб кутаман Сени декабр.

ЯНГИ ЙИЛ ТИЛАКЛАРИ

Тарихга айланди бу йил ҳам аён,
Қулорим тутаман мозий сасига.
Эзгу тилагимни айлагум баён,
Мен туриб янги йил остонасида.

Юрагим тафтлари мангу сўнмас чўр,
Ҳар тузган режаси фақат ўзга хос.
Қашқадарё номли бу жойга — улур
Оллоҳнинг назари тушганлиги рост.

Кечаги орзулар айланди чинга,
Ҳар битта қадами қатъий, мустаҳкам.
Тинмасдан жилади қараб олдинга,
Эли ҳам бирордан эмас асло кам.

Қадлари юксалгай күзлар ўнгида,
Дунё ҳам бастига бергай бутун тан.
Ҳар қылган ишини йилнинг сўнгида
Сарҳисоб қилмоқлик одатта кирган.

Пок, ҳалол меҳнат-ла шон, шуҳрат қучиб,
Кўкрагин ҳар лаҳза керган халқи бор.
Аждодлар излари кетмаган ўчиб,
Ҳар битта асрорга излаб топган кор.

Пок руҳлар хаёлни келгайлар босиб,
Бугунга кечмиши бўлгай асли эш.
Ўзининг баҳосин олди муносиб,
Маърифат ўчори азим шаҳри — Кеш.

Истиқмол йўлларин ёриттан чироқ,
Диллар нурафшондир фарзанд билмидан.
Дунёга азалдан бергандир сабоқ,
Ал Муъин Насафий қалом илмидан.

Зулматлар бағрини келгайлар тилиб,
Ҳар босган изини ўраблар зарга.
Шавкатта буркангай елиб, интилиб,
Парво қилмасдан дўқ, пўписаларга.

Мен унга юрақдан тилайман зафар,
Ўрил-қиз боғлардан гул, чечак терсин.
Эртанги ҳар куни бўлсин мунааввар,
Обрў, зътибори юксалаверсин.

Собит бўлсин мудом сабри, бардоши,
Доимо ёр бўлсин саодат, омад.
Мардиклар тимсоли танти қондошим,
Қардошлар бахтига бўлсин саломат.

Табиат юз очсин кийиб оқ либос,
Шодликка чулғансин боқий ҳар бир дил.
Буюк келажакка қўяйлик ихлос,
Дўстлар, кутлур бўлсин Сизга янги йил.

Ҳузуримга бир кимсани олиб кириб,
Иккиланмай тавсиялар қиддинг такрор.
Қўрқум ишонч бермаса деб бир кун фириб,
Кўзларидан уқолмадим маъни бирор.

Хаёлимни гуллар билан ўрагандим,
Мен кўнглига топмоқ учун изладим йўл.
Қариндошми дебон сени сўрагандим,
Шунчаки бир таниш дея силтади қўл.

Шубҳа, гумон юрагимда тошдай қотди.
Ўлтираман хаёлларга чўжсанча жим.
Манфаат-чун арzon гаров сени сотди,
Мени сотмас деб кафолат беради ким?

* * *

Үй, ҳижронлар бағримни тилиб,
Хаёлинг-ла тонглар отдишар.
Дүч келганды ерга тикилиб
Сиримни күзларим сотдишар.

Номинг айтиб чарчамас созим,
Орзуладар тош каби қотдишар.
Сүзлапшганда титраб овозим,
Сиримни сүзларим сотдишар.

Ҳаловатдан мутлақо тониб,
Ой, қуёшм эрта ботдишар.
Қизариблар, лов-ловлар ёниб,
Сиримни юзларим сотдишар.

Чарчамасман мен сени кутиб,
Ҳижронларда зардоблар ютиб.
Қайта-қайта күчангдан ўтиб
Сиримни изларим сотдишар.

ДҮСТИМ НИДОСИ

Бошимда айланар фасли куз,
Үлим-ла турибман юзма-юз.
Дунёдан келмайди юмгум күз,
Дилимда бир армон бор фақат.
— Сен нима қиласан, Малоҳат?

Парволар қиласдан таҳқирга,
Лаънатлар айтмасдан тақдирга,
Суяниб яшадик бир-бирга,
Юзини бурса-да саодат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

Бўлиб ўтдик бир меҳрга зор,
Тунларни ўтказдик кўп бедор,
Дардимизга топилмади кор,
Тошдек қотди орзулар қат-қат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

Ўртанади юрагим сим-сим,
Жонларингта тилайман тўзим,
Очиқ қолган кўзларимни юм,
Бўлиб қолган зил кетмоқ одат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

Фулу дилга талаён солгай,
Биздан на бир ўчмас из қолгай,
На бир ўрил, на бир қиз қолгай,
Мен ёниб севганим, эй сарвиқомат,
Айт, нима қиласан, Малоҳат!

Фоний дунё — ҳамма ўтар йўл,
Сўлар бир кун ҳар очилган гул,
Майли, жоним, мендан рози бўл,
Тилай сенга бардош ва тоқат.
Айт, нима қиласан, Малоҳат?

МУРГАК ҚАЛБ ФАРӘДИ

Ризаматжонла

Кўзларимдан аримайди нам,
Хаёлларим берубор, тиник.
Кўкка парвоз айлайин десам
Полопонман қаноти синик.

Шикастланган беҳуда асаб,
Шоҳ кўнгилнинг сунбулидирман.
Устун келган қаҳр ва ғазаб,
Сархушиликнинг маҳсулидирман.

Ўйнаб юргум келади чопиб,
Оёқларим бергайдирлар панд.
Ўлтираман айбимни ёпиб,
Этолмагай ҳеч нарса хурсанд.

Илож қанча, кўниқдим бунга,
Дунё билан йўқдир ишларим.
Умиқ борлаб эртанги кунга,
Ўтиб борар ёзу қишлирим.

Ҳовли қилас торлиқ ҳамда зиқ,
Дил ёришмас ёқса ҳам чироқ.
Камситишлар ҳаддидан ортиқ,
Улрайтирди мени эртароқ.

Дадамнинг ҳеч мен-ла иши йўқ,
Устун билар ўзин оламга.
Ҳар бир оҳим — кўксидаги ўқ,
Раҳмим келар мушфиқ Онамга.

Юзларига ҳоргинлик инган,
Тополмаган ҳаловат, ором,
Инжиқлигим, сўзимга кўнган,
Яхшиям бор баҳтимга бобом.

Бувижоним ёқтирмас мени,
Пардозлардан қўли бўшамас.
Набирага тиккан жонини,
Момоларга сира ўхшамас.

Хушламайман кичик тоғамни,
Кўрса менга дакки бергайлар.
Койигайлар баъзан онамни,
Йўқотмоқда ҳар лаҳза шайлар.

«Отни миниб олисга бўйла,
Кам эмассан сен ҳам ҳеч кимдан.
Қўй ўшангни, ўзингни ўйла»,
Деганлари ўчмас қалбимдан.

Сујмаса юролмам бирор,
Оқсагайман озгина чапга.
Маймоқлигим билинди дарров,
Борганимда бу йил мактабга.

Босмоқ мушкул олдинга қадам,
Болишлар ҳўл кўз ёшлишимдан.
Мен қанчалик уринмайин ҳам,
Ортта қолгум тенгдошларимдан.

Қўшилолмай қийналгум гапга.
Тишлагайман шундан тилимни.
Бориб турсам баъзида сафга,
Пеш қиласлар мажруҳлигимни.

Ўқиши ким истамайди, бас,
Кувончларим бир жаҳон эди.
Мактабга ҳеч оёғим тортмас,
Ҳатто ундан кўнглим совиди.

Кўргим келар шодлигим баҳам,
Майли дардлар қилса ҳам адо.
Ожизлигим қиласди алам,
Юрагимдан ёрилар нидо:

— Мұхаббатдир гулҳаётта зеб,
Бурч юкланган ҳар изингизда.
Бир лаҳзалик ҳаловатни деб,
Болта урманг илдизингизга.

Дунё асли Сиз билан тирик,
Бебаҳоим, Сиз — дурдоналар.
Нафсга қилманг лайнни шерик.
Яраттувтим — Ота-оналар.

КҮЗ ТЕГМАСИН

Алломишига

Буйи-басти камолинита күз тегмасин,
күз тегмасин,
Муррак эзгу хаёлингга күз тегмасин,
күз тегмасин.
Қизиқтирар сени дунё, фалакнинг
сир-синоати,
Донишга хос саволингга күз тегмасин,
күз тегмасин.
Келбатларинг монанд эрур умрбоқий
чин исминигта,
Чинор янглия ниҳолинита күз тегмасин,
күз тегмасин.
Қайрилмадир киприкларинг юзларингта
солмиш соя,
Юсуфдек ой жамолингга күз тегмасин,
күз тегмасин.
Ақдан ҳам заковатда тенгдошлардан
ўзибдирсан,
Вужуд ёққан рух, ҳолингта күз тегмасин,
күз тегмасин.
Отанг қилган орзуларга муносиб бўл,
умид сендан,
Порлоқ нурли иқболингга күз тегмасин,
күз тегмасин.
Дуо айлаб мен дегайман фахр этайин
ютурингдан,
Ризқ-насиба, ҳалолингга күз тегмасин,
күз тегмасин.

МЕХР КҮРСАТ, МУРУВВАТ ҚИЛ

Омонатдир ўтаёттан ҳар дам, он,
Сўнар бир кун юрақдаги ўт, турён,
Ҳаётингда бўлиб қолса гар имкон
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Кимдир чўкар ногаҳонда ўй, ғамга,
Сирмай қолар бу ҳудудсиз оламга,
Қўни-қўшни, қўли калта одамга,
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Тириклик ҳам билсанг асли имтиёз,
Олга интил, кўкка караб қанот ёз,
Саховатлар боболардан бир мерос,
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Пеш қилмагин элга баҳшилигингни,
Гул ҳаётнинг кўрки-нақшилигингни,
Унут бирдан қилган яхшилигингни,
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Омадсизнинг юришмагай ҳеч иши,
Борларига эрта қўнар куз, қиши.
Эзгиламай қаттол турмуш ташвиши
Меҳр кўрсат, мурувват қил, мурувват.

Юрганлар кўп шон-шавкатдан кўз тиниб,
Ерни кўрмас юрган пайтда от миниб,
Эй, Исмоил, эзгуликни соғиниб
Меҳр кўрсат, мурувват қилас, мурувват.

* * *

Сени кўриб йўқолди тинчим,
Тарқ айлади шодлик, севинчим,
Бу дунёда ёлғиз илинжим —
Сени дерман сўнгти дамгача.

Эсди тинмай шамоллар, еллар,
Ёриб ўтди ёмғирлар, селлар,
Ўзгарди хулқ-атворлар, феъллар,
Сени дерман сўнгти дамгача.

Ишқ, муҳаббат — иноят, инъом,
Бегонадир ҳаловат, ором,
Номинг мен-чун шаҳодат, қалом,
Сени дерман сўнгти дамгача.

Тинмагайдир кўзларим ёши,
Тошдан қаттиқ ошиқ бардоши,
Ўзингдирсан қалбим қуёши,
Сени дерман сўнгти дамгача.

Ой, юлдузлар — ҳавасларимдир,
Кўк садоси — дил сасларимдир,
Шабодалар — нафасларимдир,
Сени дерман сўнгти дамгача.

Үзгаради эътиқод динлар,
Унут бўлар гина-ю кинлар,
Исмоилни синайверсинлар,
Сени дерман сўнгти дамгача.

Қайси бир номардга этгандир насиб,
У — нафис аталган иболар, нозлар.
Ногаҳон келади хаёлим босиб,
Айтилмай қолган зил дилдаги розлар.

Ҳижронда ўртаниб қонлар ютаман.
Жиловлаб қўйилган юракларда эрк.
Сизни соғинаман, Сизни кутаман,
Сиз-чи келолмассиз, йўлларингиз берк.

Бўлмасангиз мунча бешафқат
Нега керак дили озорлик.
Мен бор учун чексиз, беадад
Дунё Сизга қилгайми торлик?!

Қай ютуғим бермагай ором,
Не топарсиз мен-ла тирашиб.
Мен бир ғариб, юргайман мудом
Ўзим билан ўзим курашиб.

Бугун Сизнинг ишингиз олчи,
Кулиб бокқан баҳт, омад, иқбол.
Башоратлар қилгайдир фолчи,
Топгай дея янада камол.

Қаршингизда титраблар, қақшаб,
Турадирман илтифот кутиб.
Танга топган гадога ўхшаб
Танимасдан кетмангиз ўтиб.

Юрагимдан ёғилади ун,
Кўзларимдан ёшлар қуийлар.
Висолингни мадҳ этсам бугун,
Кўпчиликка эриш туолар.

Ҳар бир лаҳза ўртайди ҳижрон,
Майли, ғаним устимдан кулсин.
Хаёлларинг тарқ этмас жонон,
Сени куйлаб ўтганим бўлсин.

Рашким қўзлаб ғанимим билан,
Топишмоқлик асло шарт эмас.
Муқаддасдир менинг учун шаън,
Битта сўз ҳам етиб ортар, бас.

Ҳаётимга бўлолмадинг зеб,
Хира тортди инсоф, диёнат.
Сен ҳавои орзу-ҳавас деб,
Ҳисларимга қилдинг хиёнат.

АЗИЗАГА

Дил тутуним тарорисан, Азиза,
Кўзларимнинг қарорисан, Азиза,
Манзил – зулмат, қаро мубҳам тун эди,
Йўлларимнинг чирорисан, Азиза.

ТЕМУРГА

Эзгулик айласин хаёлингни банд,
Ишончинг бермасин ҳеч вақт сенга панд.
Жўш урсин боболар қони танингда,
Жисминг бўлсин ҳар он исмингта монанд.

МУНДАРИЖА

Ватан	3
Хад	4
Ортага кеч бўлиши мумкин	5
Қиалгин шукронга	6
Виждон азоби	7
О, ҳур қизлар	10
Ифтихорим қўргонидирсан	11
Ўзингта қайтаман даёт	12
Онажоним бор	15
Болаликни қўмсап	16
«Дарё тўлиб, сой, анҳор тошгай...»	18
Сизни кўргим келаверади	19
«Кўп беҳуда елиб-елганман...»	20
«Атиргул, мен сени тўйиб ҳидладим...»	20
Яшагим келди	21
«Сизга йўлдош қилди тақдирি азал...»	22
Юксаклик гашти	23
Сенга йўл бўлсин	24
Ҳолат	25
Излаганинг баҳт	26
«Ҳасад бўлмиш кўнглинг аро жо...»	28
«Дов-дарахт яланроҷ...»	29
Цирқда	30
Нима бўлди, жонивор?	30
Майин таралади	32
Йўқотгим келмади	33
Жунсаннинг Чи Линга дегани	34
Ошно бўлиб қололмасмиз биз	34
«Мен яшаб юрибман...»	35

Айт, қандай қайтарай?	36
«Ялтоқликлар қымагин юрак...»	37
«Кадар чўкар гоҳида дилга...»	38
Ҳасрат	39
«Боролмасман сиз томон...»	40
Кемтиқ бўлиб қолар	41
«Авжга чиқар тошқинлар, селлар...»	42
Орзуларинг йўлдош бўлсин	43
Кечмагайман орзуларимдан	44
Кишлоғим	45
«Чорраҳа» китобини ўқиб	46
«Ҳаққимиз йўқ асло...»	48
Рашк	49
Матонат куйчиси	50
Доим бўл омон	51
Қўлдан қалам тушмасин	52
Кечиринг, опа	54
Шарофиддин ниодси	55
«Совурмасдинг умрингни ўртоқ...»	56
Бегонаси бўлмас	57
Манзилга етгайсиз	58
Мунозара	60
Рўпара келдим уч йўлга	61
Керак бўлди	62
Бахти бўламиз	63
Чавандозлар қўшиғи	64
От монологи	65
Қашқадарё отлари	67
Сиз ҳам ўзингизча...	69
Алмапигим келар	70
Берма, қўй, таскин	71

Медрибон кам сенга ўхшаган	72
«Адашганин кечиргайдирмиз...»	74
Ёрлесин сизга	75
Мен кетдим, хайр	77
Декабр	78
Янги йил тилаклари	79
«Хузуримга бир кимсани...»	81
«Ўй, ҳижронлар бағримни тилиб...»	82
Дўстим нидоси	82
Мурғак қалб фарёди	84
Кўз тегмасин	87
Медр кўрсат, мурувват қил	88
«Сени кўриб йўқолди тинчим»	89
«Қайси бир номардга...»	90
«Бўлмасангиз мунча бешафқат...»	90
«Бугун сизнинг ишингиз оачи...»	91
«Юрагимдан ёрилади ун...»	91
«Рашким кўзраб ғанимим билан...»	91
Азизага	92
Темурга	92

ИСМОИЛ ТҮХТАМИШЕВ

Ҳ А Д

Мұхаррілар	А.ҚУТБИДДИН А.ХУДОЙБЕРДИЕВ
Бадий мұхаррір	Б.БОЗОРОВ
Техник мұхаррір	Е.ДЕМЧЕНКО
Мұсақхың	Н.МИНАХМЕДОВА
Компьютерда сахнапеловчы	Ф.БОТИРОВА

ИБ № 4088

Босшыға 17.10.2005 да рухсат этилди. Биғими 70x84 1\32.

Босма тобоги 3,0. Шартты босма тобоги 3,51.

Адади 1000 нұсха. Буюртма № 214.

Бағасы қелишилгап нархда.

«Янги аср аалоди» нашриёт-матбас марказыда тайёрланды.

«Ешлар матбуюти» босмахонасида босилди.

700119. Тошкент, Чилонзар-8, Қатортол күчаси, 60.